

Előfizetési ár:

Postán küldve:
 Egész évre 32.—
 Fél " 16.—
 Negyed " 8.—
 Egy óra 3.—

ELLENZÉK

POLITIKAI NAPILAP

Előfizetési ár:

Házhoz hordva:
 Egész évre 32.—
 Fél " 16.—
 Negyed " 8.—
 Egy óra 3.—

Szerkesztőség:

Kolozsvárt, Deák Ferenc-utca 35. sz., em.

Alapította: Bartha Miklós.

Kiadóhivatal:

Kolozsvárt, Deák F.-utca 35. Telefon 9.

Döntés előtt.

Az összes hadszíntereken nagy előkészületek folynak a döntő küzdelemre. Az entente-lapok és különösen az angol sajtó már hetek óta kiabálják, hogy a világháború megérett a döntésre és a szövetségesek, Angliával az élükön, annyira felkészültek minden tekintetben, hogy bármely pillanatban halálos csapást mérhetnek ellenségeikre.

Egyedül Anglia öt millió katonát állított ki és municióval olyan bőségesen el van látva, hogy nem kell kimélje többet a puskaport, mert óriási készlettel rendelkezik. Oroszország szintén nem pihent a tél folyamán. Egészen új hadtesteket állított talpra és Japánból folyton szállították a municiót részére.

Franciaország hadikészülődéséről már kevesebb hírt bocsátottak világgá az entente-lapok, de ő róluk is a szövetséges lapok azt írják, hogy mindent megtettek a német front áttörésére.

Olaszország készülődéséről csak annyi látott eddig napvilágot, hogy Cadorna újabb isonzói csatára készül és ez lesz valamennyi között a legerősebb.

A négy fő szövetségestárs tehát ezek szerint teljesen felkészülve várja az alkalmas időt, hogy a támadást megkezdje, ha ugyan a központi hatalmak ezuttal is meg nem előzik. Igaz, hogy mi nem kiabálunk, nem fenyegetődzünk, mert azt tartjuk, hogy a háborút nem a szavak, hanem a tettek döntenek el. Ettől most sem térünk el és a legnagyobb bizalommal nézünk az elkövetkezendő nagy harcok elé, amelyek most már bizonyára a várva-várt döntést meg fogják hozni. A nyitány már megkezdődött a tengereken, ahol napról napra fényes sikereket aratunk, amelyek nagyban hozzá fognak járulni ahhoz, hogy a szárazföldön is a végleges győzelem a miénk legyen.

Már erősen közeledik a tavasz és vele a szabadság szellője, amely oly sok szenvedés után végre békét teremt a népek között.

A háború hírei.

o o o

Hivatalos jelentések.

A tegnapi napról a hivatalos jelentések így szólnak:

A keleti harctéren az Erdős-Kárpátokban nagy hőesésben csak a Bisztrictől keletre fekvő magaslatokon volt élénk a tüzési tűz. A Valeputnai-uttól északra az oroszok reggel támadást intéztek a tőlük elfoglalt állások ellen. A Szlonia és Ojtoz-völgyben kisebb előretöréseket, a Susita és Pulnavölgy közötti magaslatokon pedig nagyobb erők támadásait vertük vissza.

Mackensen vezértábornagy hadseregarcvonala: Faureinél Focsanitól északra és Korbunál a Szereth mentén elűztünk orosz portyázó kilönményeket.

Macedón arcvonal: Nincs különös esemény.

Az olasz fronton a tengeremelléki arcvonal egyes szakaszain, továbbá a Plöcken- és a Tonale-szorosokon a tüzési harc élénkebb volt. Tolmeintől északnyugatra a 80. számú gyalogezrednek egy járőre a Gabriele közelében levő ellenséges árkokból 14 foglyott szállított be. A Monte-Zebio vidékén a 3. számú cs. és kir. Landwehr-gyalogezred járőrei a hóban ásott alagutakon benyomul-

tak az olasz állásokba, amelyet szétromboltak és az ellenségnek tetemes véres veszteséget okoztak.

A francia hadszíntéren az Ancre két partján néhány nap előtt különös okokból önként és tervszerűen kiürítettük a legelső állásaink egy részét és a védelmet egy másik, előre elkészített vonalba helyeztük át. Az ellenség nem vette észre mozdulatunkat. Az ügyesen tevékenykedő utóvéddek megakadályozták a habozva előrekuszó csapatait. A feladott földszegély harc nélküli birtokbavételében ezek a gyenge osztagok tulerős támadásra, parancs folytán kitérve, jelentékeny, véres veszteséget okoztak az ellenségnek. Eddig 11 tisztet, 174 főnyi legénységet fogtak el, 4 gépfegyvert zsákmányoltak és még ma is uralják állásaink előterét.

Az angolok erős tüzelés után a tegnapi reggeli órákban a Transloynál és Sailylnál támadtak, Le Transloynál akadályunk előtt, Sailylnál, ahol éjjel is megismételték, közelharcban hiusult meg a támadás. A benyomult ellenséget ellentámadással kivertük. Közben 20 embert elfogtunk.

Hol a világverő angol flotta.

Berlinből jelentik: A német torpedónaszádoknak az angol csatornába történt sikeres előretöréséről a Vossische Zeitung ezeket írja: A németek ez újabb merészsége az ántátnál és a semlegeseknél egyre élénkebben fogja előtérbe tolni a kérdést:

hol marad hát a nagy, a világot uraló angol flotta. Németország két és fél év óta áll harcban Angliával. Anglia vereséget szenvedett Coronelnél és a Skagerrakban s a németek ma veszélyeztetik Anglia tengerentuli összeköttetéseit.

Tilos a buzakenyér Angliában.

Rotterdamból jelentik: A „Nieuwe Rotterdamsche Courant” szerint Lord Devonport újabb kenyér- és lisztrendeletet adott ki, amely a tiszta buzaliszt felhasználá-

lását teljesen megtiltja és a pékeket kötelezi, hogy kenyér és más cikkek előállításához csakis buzaliszt és egyéb lisztkeveréket használjanak fel és fogadjanak el.

Görögország kiéheztetése.

Genfből jelentik: A párisi Le Journal az athéni angol követ levelét közli, amely elmondja, hogy Görögország helyzete teljesen kétségbeejtő. A blokád kezdő az országot lassan megfojtani. Az összes áruaktárak teljesen ki vannak árusítva. A fekete kenyér élvezhetetlen. Egy kilogramm só ára öt frank.

Benzint és szenet egyáltalán nem lehet már kapni. A villamosművek gyümölcsmagvakat használnak tüzelésre. Az tüzetek üresen állnak. A kisalkalmazottak elvesztették a kenyérüket és a lapok naponta közlik olyan személyeknek a névsorát, akik éhenhalnak.

Egyes szám ára 10 fillér.

A kisgazda teendője a háboru alatt és azután.

E cím alatt egy roppant hasznos kis könyvecske jelent meg, amelyet Rudnai Molnár István írt. A könyvben az író praktikus tanácsokat ad a zöldségtermelésen kívül az állattenyésztésről. Az élelmiszora kimutatása után a többek közt a következőket írja:

Pestmegyében az itthonmaradt hitvesek és leányok a gazdaságban majdnem minden férfimunkát elvégeztek eddig is a háboru óta és ernyedetlen szorgalommal igyekeznek minden általuk megbírt munkákat végezni a jelenben is. Dicséret nekik és elismerés! De van ebben a jó földjéről híres magyar Kánaánban sok olyan vidék is, ahol a harcban küzdő férjek feleségei — a hadisegéllyel támogatva — eddig nem nagyon serénykedtek még az általuk jól elvégezhető munkában sem; sőt a háboru óta dologtalanabbak lettek, mint azelőtt.

Egyáltalában a magyar alföld egy nagy részére, körülbelül egy millióra tehető a száma azoknak a földmivesosztályhoz tartozó asszonyoknak, akik — régi elvük szerint — férjhezmenetelük után már megszegényítőnek tartják a munkát és úgy vélekednek, hogy őket már most férjeik kötelesek eltartani — dolog nélkül is. Ezek az egész délutánt a ház küszöbén tereferélással szokták eltölteni, mialatt házikertjüket a dudva veri föl.

Egy millió erős, munkabíró, de hanyó nő! Még kimondani is borzasztó! Mily sikert tudnának ezek felmutatni, ha csak házikertjeikben a zöldség és főzelék-növények termesztésével foglalkoznának! Saját házi szükségletüket bizonyára egészen előállíthatnák, sőt a feleslegből még pénzelnének is. Isten és önmaguk ellen való vétkeket követnének el, ha a régi tunya életmóddal most — a háboru keserves napjaiban — nem szakítanának és hozzá nem látnának jobb táplálkozásukat is biztosító munkához!

Hinni és reményleni akarom, hogy a magyar nők kivétel nélkül méltók akarnak lenni a harcban oly hősiesséssel küzdő férjeikhez, fivéreikhez; buzgósággal, teljes erejükkel fognak tehát ahhoz a fontos munkához, mely valamennyiüket az éhhalál szörnyétől lesz hivatva megmenteni. Aki ezen hazafias és családja iránti kötelesség alul kivonja magát, attól az illetékes hatóság joggal vonhatja meg a törvény által engedélyezett hadisegélyt, amely nem a kényelem, a lustaság előmozdítása végett osztatik ki, hanem a megélhetés biztosítása végett. Kétszeresen meg kell tehát most — ezen szomorú időben — az írás ama szavait fontolni, hogy „aki nem dolgozik, az ne egyék“!

Nem kevésbé szenzációs a könyvnek az a része, amely leleplezi, milyen manipulációk miatt ment tönkre dinnyekivitelünk.

Azok a dinnyehalmok, írja, amelyek a piacon találhatóak, nem valami nemes, fajtiszta dinnyék, hanem „kóty“-ok. Nincs azokban cukortartalom, sem finom íz, hacsak egyik-másikban a megérezhető ugorkaízű ilyenek nem képzeljük!

A magyar földmives ezt a „kótyot“ szereti s mert ez a művelésében sem támaszt nagyobb igényeket, hát ezt természeti nagyban a városi fogyasztóközönség nem nagy öröme, de sőt szomorúságára, mert oly magas áron sózza azt az elfajzott kocsot a vevő nyakába, amely áron nemes fajdinnyét is kellene jogosan kapnia!

A földmiveltügyi minisztérium ezelőtt nyolc-tíz évvel úgy akart segíteni ezen az állapotban, hogy az állami telepeken termesztett fajtiszta és nemes dinnyék magját ingyen adta a kisgazdáknak, ugyanannyi kótymag beküldése ellenében, szóval a magvakat ingyen kicserélte. Ezt az intézkedést azonban nem koronázta siker, mert kevesen vették

ezt a kedvezményt igénybe és akik kaptak is jó magot, az így termesztett dinnye nem tetszett nekik minden nemes tulajdonsága mellett sem; mert nem volt olyan nagy, mint a kóty és nem termelt annyit.

A mi dinnyetermesztő földmiveseink kapzsisága bámulnivaló e tekintetben. Rosszszabatt termelni és a rosszért mégis nagy árat kivetelni — ez az ő elve. Mint aki a kertészeti és gyümölcsészeti ügyeket 15 éven át vezettem a minisztériumban, elég alkalmam volt látni eme kapzsiságok káros következményeit.

Hisz röndeletet kellett kiadni az ellen a kvalifikálatlan eljárás ellen, melyre Heves és Jász-nagykunszolnokmegyében jöttünk rá, mely szerint a még éretlen görögdinnyét kenyérsütés után a kemencébe rakták és így érlelték meg kényszerítve. A husa így vörös lett a görögdinnyének, de teljesen izellen volt.

Képviselőház.

A képviselőházban tegnap Hammersberg László felszólalása után végre megszólalt Ghillányi földmiveltügyi miniszter, aki hetek óta hallgatott és egyetlen szóval sem reflektált azokra a vádakra, amelyekkel a vita rendén illették.

Védte a Hadilermény részvénytársaságot és a központokat, amelyeket a háborus helyzet tett szükségessé, hogy az ország szükségleteiről kellően gondoskodhassanak, hogy ha a központok megalakításuk után olykor nehézségekkel küzdöttek, mostan már teljesen közmegelégedésre (?) kifogástalanul teljesítik fontos feladataikat.

Ezután a többtermelésről beszélt, majd kijelentette, hogy gondoskodás történt, hogy a földmiveltügyi miniszterium tisztviselői gazdaságilag kiképeztesse, tanfolyamokat hallgassanak.

Az ülés végén Batthyány Tivadar interpellált a jövő gazdasági viszonyokról és kiegyezésről, mellyel ujabban meg akarják kötni Magyarország kezét, hogy gazdaságilag független ne lehessen, szabadon ne rendelkezhessek. Interpellációjában azt kérdezte, hogy minő intézkedések történtek arra, hogy Ausztriával és a németekkel kötendő stipulációk ne csak formailag, hanem érdemileg sem prejudikáljanak az ujonnan választandó országgyűlés elhatározásainak? Mikép szándékozik a miniszterelnök kereskedelmi viszonyunkat törvényhozásilag rendezni: provizóriummal, vagy más módon?

Bánffy Miklós grófnak, ki melleleg Kolozsvár város második kerületének országgyűlési képviselője is, választania kell a színházi kormánybiztosság és az országgyűlési képviselőség között. Mint ugyanis Budapestről jelentik, a képviselőház összeférhetetlenségi bizottsága tegnap Németh Károly előadásában tárgyalta Bánffy Miklós gróf kétrendbeli összeférhetetlenségi ügyét. Bánffy a kormány megbízásából 16,000 korona tiszteletdíj és 2600 korona kocsipénz fizetés ellenében kormánybiztosi teendőket vállalt az Operaháznál és a Nemzeti Színháznál. Ebben az ügyben a bizottság kimondotta az összeférhetetlenséget. Felhívta a jelenlevő Bánffy Miklós grófot, hogy az összeférhetlenséget 8 nap alatt szüntesse meg. Határozatában a bizottság hangsúlyozza, hogy Bánffy Miklós gróf részéről rosszhiszeműség nem forog fenn. — Mint budapesti levelezőnk írja, hogy Bánffy Miklós inkább marad kormánybiztosnak, mint országgyűlési képviselőnek és így Kolozsvár második kerületében nemsokára országgyűlési képviselőválasztás lesz.

A hazaárulók büntetése.

A fogarasi kórházi főorvos és tizenöt jegyző hűtlensége

Fogarassvármegye hivatalos lapja közli: Az ellenséggel önként távozott dr. Pertia Titusz 40 éves, nő, 2 gyermek atyja, gör. kath. vallású, fogarasi lakos, jelenleg ismeretlen tartózkodású, vármegyei közpórházi igazgató főorvos ellen a B. T. 144. §-a 5. pontja szerint minősülő hűtlenség büntetlénnek alapos gyanuja miatt, melyet az által követelt el, hogy az osztrák-magyar és szövetséges fegyveres erő hátrányára, az ellenséges hadsereggel szemben annak előnyére segítő tevékenységet fejtett ki és a megvert ellenséges haderő kivonulása alkalmával azzal önként távozott, a fegyelmi eljárást megelőző vizsgálatot az 1886. évi XXIII. t.-c. 1. §-a a) pontja és a 4. §-a alapján, a hivatalától való felfüggesztése mellet elrendelem és a vizsgálat további lefolytatása véget az iratokat a vm. főjegyzőjének kiadom. Belle Sándor alispán.

Hasonlóképpen jártak azon községi és körjegyzők és segédjegyzők is, akik a kivert oláh hadsereggel önként távoztak s az oláh hadsereg előnyére segítő tevékenységet fejtettek ki. Ezek a következők: Sandru János alsóvisti körjegyző, Barbát Péter sarkaikai körjegyző, Barbát Miklós sarkaikai segédjegyző, Ursz György vádi körjegyző, Folea Máté munda körjegyző, Carlan György viedényi községi jegyző, Boér György alsóárpási községi jegyző, Gligore János alsóvenicei körjegyző, Gábor Sándor strézakercisorai körjegyző, Bika János pozortai körjegyző, Grama Kelemen reusori körjegyző, Popa György bethleni körjegyző, Oana János szunyogszéki községi jegyző, Salamon Leo dragusi körjegyző.

Gróf Csáky György,

a magyar arisztokrácia e kiváló, szellemes, nagyműveltségű tagja „Sorsjáték“ címmel szindarabot írt, amelyet a múlt héten adtak a kolozsvári Nemzeti Színházban fényes sikerrel.

A nézőtérén a premiere alkalmával egyetlen hely sem maradt üresen. A közönség zajos elismeréssel honorálta az illusztris szerzőt minden felvonás után és mindenki egy kellemesen eltöltött est emlékével távozott a színházból.

A darab osztatlan tetszésben részesült a legmagasabb ülőhelyektől elkezdve, le a földszintig és a dicséret hangja volt csak hallható az előadás után is a színházból távozó publikum között. És mégis mindezek dacára másnap rá, városszerre olyan hírek kerültek forgalomba, amelyek nemcsak a darab ellen tartalmaztak kifogásokat, hanem magára a szerzőre nézve is nagyon bántók voltak.

A fáma, a pletyka első sorban azzal vádolta meg ugyanis gróf Csáky Györgyöt, hogy darabja erősen antiszemita érzéseknek hódol és a zsidóságot olyan színben tünteti fel, amely minden zsidó embert mélyen sérthet. Másodsor, hogy a szerző a félszínházat lefoglalta, hogy a premieren darabjának közönséget biztosítson.

E rosszakarátu és tendenciózus híresztelések, ha nem is találtak hitelre a nagyközönség körében, de mégis igen kellemetlenül érintették gróf Csáky Györgyöt, akinek darabja megírásánál a legnemesebb intenció, ideális lelkesültség, az életnek egyszerű, de igazi hű beállítása adták az írói tollat a kezébe.

Igaz, hogy nem hizeleg, nem tömjénez sem egyik, sem másik társadalmi vagy fele

kezeti osztálynak, hanem úgy szerepelteti alakjait, amint a mindennapi életben viselkednek. Nem bánt senkit, de a hibát nem hallgatja el. És ebben, ha valakik, épen talán az ő osztályához tartozó arisztokraták neheztelhetnének a „Sorsjáték“-ra, amelyben a szerző szóról-szóra ezeket mondja:

„Az arisztokráciának az első joga és kiváltsága máma súlyos felelősségben és még súlyosabb kötelességekben áll. Felelősség az öröklött javakért, karöltve a becsület és dicsőség követelményeivel. Ez a mai főnemesség praerogatívája. A rablólovagok és nemes banditák kijátszodtak. Legfőbb ideje, hogy pozdorjává törjük a csürhe maradékát is.“

Ami pedig azt a vádat illeti, hogy a darab antiszemita, erre szükségtelen volna még egy szót is vesztegetnünk, de mivel izraelita polgártársainknak igen sok körében az utóbbi időkben tulságos érzékenységgel találkozunk, ha egy s más esetben az igazságot megmerjük írni róluk, bátrak vagyunk figyelmükbe ajánlani, hogy minket sohasem bánt az, ha a keresztény embert pellengére állítják tisztességtelen üzemekért, visszaélésekért, csalásokért, uzsoráskodásért. Mert azt tartjuk, hogy az igazság csak egyféle lehet és nem válogathat keresztény és nem keresztény között.

Gróf Csáky György darabjában még nagyító üveggel sem lehetne felfedezni, hogy ő valamelyes különbséget tenne keresztény és nem keresztény között. Ellenkezőleg, egyik szereplőjét olyan rokonszenves vonásokkal ruházta fel, hogy inkább filozemita érzelmekről tesz tanúságot.

Végül az igazság érdekében a legcsufabb rágalomnak kell minősítsük azt a híresztelést, hogy gróf Csáky György darabjának első előadása alkalmával a „fél színház“-at lefoglalta volna. A színháztól vett értesítésünk szerint gróf Csáky nagyszámu családja részére összesen két páholyt és hat zsellét jegyeztetett elő és a szokásos tiszteletjegyekre sem reflektált.

Különben, mint halljuk a „Sorsjáték“ már legközelebb újra szerepelni fog a színház műsorán s így mindenki meggyőződhetik majd arról, hogy csak rosszakarat és irigységből származhattak azok a hírek, amelyek a „Sorsjáték“ fényes sikerét elhomályosítani akarták.

M. M.

HIREK

Arany János.

A Vörösmarthy főnséges, a Petőfi szilaj repülésű stílusát, Arany János csendesen zenélő, ritmikus magyar és szeliden zsongó hangja egészítette ki. A múlt század e három hatalmas énekese tette gazdaggá a magyar nyelvi birodalmat. A három óriás közül Arany János volt az, aki a nyelvében élő nemzet lelkét legközvetlenebbül megérezte és megszólaltatta. Az ő nyelvében tükröződik leghevesebben a mi nyelvünk gazdag színe, humora és sajátossága. Ennek a nagy költőnek ma születése századik évfordulóját ünnepli az ország. Csendesen, egyszerűen, úgy, amint azt egy világháború borzalmasságai között ünnepelheti. Megünnepeljük a színházak, a kulturális egyesületek és intézmények és ünnepelje meg lelkében minden magyar ember

és minden ember, aki barátja, hiva a költészetnek, mely universalis kincse a világnak. Száz éve ma, hogy a mi Arany Jánosunk Nagyszalonján meglátta a napvilágot abban a szobában talán, amelyről éneklé:

„Ez a szoba hol én most pusztítom a papirost, — se nem csapszék, se nem bolt: csizmadia műhely volt!“ És ezen a száz éves fordulón, ma a hálás emlékeztől dobban meg Magyarország szíve.

— A mozik megnyitását várja a közönség. A nagy izgalomban fáradt közönségnek pihenő és olcsó szórakozó helye a mozi. Akármint mondjon is valaki, erre ép olyan szükség van, mint az eledelre. Hiszen a lélek is pihenőre vágyik. A nagy harcok hireinek, a háború kétséges fordulatainak mindig hatása alatt állunk és bizony olykor jól esik pár órára teledni. Erre a legalkalmasabb hely mégis a mozi. Ezeket a fűtőanyag hiányára való tekintettel bezáratta a polgármester. Most aztán kiderült, hogy ezzel fűtőanyagot nem lehet sporolni. De szén is érkezett már és az idő is annyira enyhült, hogy már csekély fűtés mellett is tarthatók az előadások. Miért vannak mégis zárva a mozik? A polgármester ur a megmondhatója.

— Lopások, betörések. Sűrűn ismétlődő lopások és betörések vannak napirenden. Ugy látszik a szűkös viszonyok, az erkölcsi talaj lazulása és a megfogyott rendőri létszám mind ok arra, hogy a bűnös hajlamu emberek lopásra, betörésre vete-medjenek. Az igaz, hogy a rendőrség a sok tolvaj közül sokat fülel le, de még akad elég, aki a közbiztonságot veszélyezteti. A megszorított bűnösök arányában azonban a rendőrség buzgalma is fokozódott és azt hisszük, hogy a törvényes rend és erő csakhamar győzni fog a megszorított gonoszságokon.

— A Magyar Lezárt és Pénzügyi Bank erdélyre szőlő üzemeltetése tudomására hozza t. üzletheleink, hogy nála elhelyezett takaré- és folyószámlái betétek kamatlatát 1917 április 1 kezdődőleg 1/2%-kal lezállítja.

— Rasputin utódja. Berlinből táviratozzák: A Radio-ügynökség jelenti, hogy Moszkvában és Péterváron már föllépett Rasputin utódja. Egészen műveletlen ember. Kohala a neve és a középázsiai Kalugából való, akárcsak Rasputin, ő is hosszú haját visel és fontoskodva és zavarosan beszél, mint meggyilkolt elődje.

— Rekord a tejhamisítás terén. Budapesten lefoglalták Hild Józsefné tejelárusító-nénak 125 liter tejét. A vegyvizsgáló intézet konstata, hogy 160 százalék nitratos vízzel volt keverve. A lefoglalt 285 liter tejet feldolgozás végett a központi tejesarnokba küldték, ahol az egész 285 literből összesen 4 kiló vaját és 3 és fél kiló túrót tudtak előállítani. Hild Józsefnéről kiderült, hogy összevásárolta Soroksáron a tejet, azt meghamisította és nyolcvan fillérért árulta literjét, jöllehet a tej maximális ára 64 fillér literenként.

— Ismét emelték a dohányárakat Má-tól kezdve ismét drágább minden szivar és cigaretta. A pénzügyminiszter ezzel az új ár-emeléssel — amelyet már előre is jeleztünk — elsősorban a dohánytermelő gazdák kérelmének adott helyet, mert felemelte a dohánybevéltési árakat s ennek természetes következménye lett a dohányárak árainak emelése is. Az áremelésre vonatkozó miniszteri rendelet holnap fog megjelenni a hivatalos lapban. Ez a rendelet az áremelést a beváltási árak, valamint a gyártáshoz szükséges anyagok árának emelkedésével indokolja. A magasabb árak — amelyek az összes szivar és cigarettafajtákra kiterjednek — már holnap életbe is lépnek. Az áremelés átlag 20—30 százalék. A Medea szivar ára például 26 koronáról 34 koronára emelkedett, a Princessas cigaretta ára 8 koronáról 10 koronára.

Az ismertebb dohánytermékek ára így emelkedett: Regalitas 32 fillér, trabuco 30 fillér, britanica 26 fillér, operas 22 fillér, cuba 16 fillér, portorico 12 fillér. Cigareták: nilus 12 fillér, stambul 9 fillér, memphis 9 fillér, szultán 8 fillér, mirjam 8 fillér, király 6 fillér, hölgy 6 fillér, hercegovina 6 fillér, sport 5 fillér, duna 4 fillér, dráma 3 fillér, virginia 3 fillér, magyar 2 fillér. Finom hercegovina dohány (25 grammos csomag) 1 korona 20 fillér, középfinom török (25 gramm) 90 fillér, dráma (25 gramm) 60 fillér.

— Csataköpes számolócédulák. A honvédelmi miniszterium Hadsegélyező Hivatala a háború alatt vendéglői és kávéházi pincérszámolócédulákat hozott forgalomba, amelyek útján a nagyközönség számlái fizetésénél 2, 4 vagy 10 fillérel adakozott az elesett hősök özvegyei és árvái alapja javára. Ez az önkéntes jótékonyági adó máris tekintélyesen gyarapította a háborús alapot. Az eddig forgalomba hozott hivatalos számolócédulák képe a jövőben megváltozik. A pöstyéni fürdőigazgatóság ugyanis csataköpes számolócédulákat ajándékozott a Hadsegélyező Hivatalnak, amelyek forgalombahozatalát és árusítását kötegenként hivatalosan felülbélyegezve most kezdi meg a hivatal. A jótékonyági mozgalmat úgy a fővárosi, mint az országos vendéglős egyesület elnöksége melegen támogatja. A Hadsegélyező Hivatal ezuton is kéri a szálloda, étterem és kávéháztulajdonosokat, hogy a számolócédulák megrendelése és állandó használata révén támogassák a hő katonák családjait. Rendelések postán a Hadsegélyező Hivatal (V., Akadémia-utca 17. sz.) címén, vagy telefonon 1—12 sz. alatt eszközzendők. A postai rendelés épp úgy, mint a szállítás hivatalból portómentes.

LEGUJABB

Az „Ellenzék“ távirat-telefon- és expressztudósításai.

Angliának csak hat hétre van még burgonyája.

Budapest, márc. 2.

Berlinből jelentik: A Vossische Zeitung a buvárhajó hadjáratnak Angliára tett hatásáról írva, kiszámítja, hogy Anglia csupán hat hétre elegendő burgonyakészlettel rendelkezik.

Az angolok szórják a pénzt.

Budapest, márc. 2.

Newyorkból jelentik: Az American vezércikkben írja, hogy az angolok több mint hetven millió dollárt pazaroltak el eddig propaganda céljaira a központiak ellen. Különösen Amerikában költöttek el sok pénzt e célra.

Wilson akcióba akar lépni.

Budapest, márc. 2.

Washingtonból jelentik, hogy Wilson hivatalosan értesíteni akarja a kongresszust, hogy a Laconia elcsúszta-ekor amerikaiak életüket veszítették. Ezt azért teszi, hogy a kongresszus rögtön akciót követel-hessen. Hír szerint vizsgálatot sem fognak ezen ügyben indítani.

Chicago tiltakozása a háború ellen

Budapest, márc. 2.

Newyorkból jelentik: Chicagóban tizenkétezer polgár gyűlést tartott. Allást foglaltak az ellen, hogy Amerikát háborúba keverjék. Felszólították Wilsont, hogy ne engedje meg, hogy amerikai polgárok a hadizónán átkelő hajókat használjanak és ne üzenjen hadat a kongresszus megkérdezése nélkül.

A közvélemény a háború mellett.

Budapest, márc. 2.

Newyorkból jelentik: A közvélemény még ugyan várakozó álláspontot foglal el, de kétségtelen, hogy támogatná a kormányt, ha a kongresszus megkérdezése nélkül is hadat üzenne Németországnak.

2750 darab 75 centiméteres ágyú.

Budapest, márc. 2.

Párisból jelentik, hogy az ottani Journal egy newyorki táviratot közöl, mely szerint 2750 darab 75 centiméteres kaliberű ágyúra és a hozzája tartozó lafettára pályázatot írtak ki. A kaliberről arra lehet következtetni, hogy az ágyúk a kereskedelmi hajók felfegyverzésére fognak szolgálni.

Az angol sajtó lázítása.

Budapest, márc. 2.

A Berliner Tagblatt jelenti Hágából, hogy az angol sajtó nagy igyekezettel, úgy tünteti fel a Laconia elsüllyesztését, mint nyílt ellenségeskedést Amerika ellen, ami hozzájárul ahhoz, hogy meggyorsítsa a háborút az Unió és Németország között. A Laconia megtorpedózása az angol sajtó feltüntetése szerint súlyos megsértése a nemzetközi jognak.

Bombázás a levegőből

Budapest, márc. 2.

Szalonikiból jelentik, hogy Szamos szigetének fővárosára bombákat dobtak, de csak anyagi károsodás történt.

Tisza tanácskozik Czernin gróffal.

Budapest, márc. 2.

Bécsből jelentik, hogy Tisza gróf ma reggel oda érkezett és később hosszasan tanácskozott gróf Czernin Ottokár külügyminiszterrel.

A cár a дума ülésén.

Budapest, márc. 2.

Stockholmból jelentik: A Novoje Vremja szerint a cár személyesen résztvesz a дума megnyitásánál, hogy meghallgassa Galicyn megnyitó beszédét, amely liberális szellemű lesz. A дума egyes frakciói már megkezdették működésüket.

Szünetel az olasz hajóforgalom.

Budapest, márc. 2.

Zürichből jelentik: Ideérkező hírek szerint az olasz kikötőkben mind teljesebb lesz a hajóforgalom szünetelése. Madridi híradás szerint az osztrák-magyar buvárhajók élénk tevékenységet fejtenek ki a Földközi tengeren.

Összehívják a román kamarát.

Budapest, márc. 2.

Pétervárról jelentik: A román kamarát Cherson orosz kormányzó-sági fővárosba, esetleg Jassyba nemsokára ülésre hívják össze.

Az oroszok offenzívára készülnek.

Budapest, márc. 2.

Zürichből jelentik: Párison keresztül az a hír érkezik Pétervárról, hogy Gurko tábornok, aki a még mindig gyengélkedő Brussilov tábornok helyett a főparancsnok, kijelentette, hogy a hónapok óta észlelhető teljes tévlenségét az orosz hadseregnek már legközelebb az egész orosz-román arcvonalon általános orosz offenzíva váltja föl.

Az árak emelkedése Angliában.

Budapest, márc. 2.

Baselből jelentik: A Morningpost heti jelentésében megállapítja, hogy a legutóbbi két héten az élelmiszerek és más szükségleti cikkek ára Angliában 25—40 százalékkal emelkedett és az árak azonnali maximálását követelik.

Színház.**Téli Színház.**

Péntek:

I. Arany Jánoshoz. (Petőfi Sándortól. Előadja Szakács A.)
II. Hamlet. (Ünnepi előadás Arany János születésének századik évfordulóján. Kezdeté pont fél 7 órakor. Bérletszűnet XLV. sz. A)

Svärdström hétfői föllépése. Hétfőn negyedszer lép föl Svärdström Valborg. Ezúttal ismét a „Három a kis lány“ Médi szerepét fogjuk tőle láthatni. A hétfői előadást is bérletszűnetben, fölemelt helyárrakkal tartjuk meg. A bérelt páholyokat szombat délelőtt 11 óráig tartja fenn a pénztár a C) bérlek részére. A hétfői előadás jegyeit kivételesen már most meg lehet váltani.

Kornevillei harangok. Vasárnap este ez évadban először kerül színre a „Kornevillei harangok“. A főszerepeket Sugár Jolán (Serpoulette), Báthory Elza (Germaine), Sümegi (Henry Marquis), Kozma (Grenicheu) Dzséri (Gáspár apó) fogják játszani.

Felelős szerkesztő és laptulajdonos:
Magyary Mihály

Szerkesztő: **Dr. Polcz Radó ügyvéd.**

PEZSGÓDUGÓT

használt, de nem töröttet, veszek **30** fillérért darabját, palackdugót **5** koronáért kilóját utánvétellel. Előzetes tudakozódás szükséges. Új palackdugóért csak minta ellenében teszek legmagasabb árajánlatot.

ROBIESEK ADOLF

parafadugógyár

Budapest, Nefelejts-utca 15 szám

72 (3-6)

Viszketegséget

rüht, sömört legbiztosabban elmulasztja a

Barna zsír Kis tégely K 1.60,
nagy tégely K 3.—
családi adag K 9.—, utasítással megrendelhető: **Dr. Flesch E.**
„Korona“ gyógytárából, Győr.
63 (8-25)

Kolozsvár város elekt. mos műve

Ganz-féle Villamosági R. T.

üzemvezetősége Kolozsvár,
Széchenyi-tér 14. szám.
(Széky-palota). Telefon 403.

Elvállal elektromos világítási és erőátviteli berendezéseket. ☼

Költségvetéseket és felvilágosításokat díjtalanul ad. ☼ ☼ ☼

Izzólámpák, ivlámpa szénpálcák, szerelési anyagok és kisebb motórok állandóan raktáron vannak. ☼

1146